

نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیتی با اعتیاد به فضای مجازی در دانشجویان

The Mediating Role of Perceived Social Support in the Relationship Between Personality Organization and Social Network Addiction Among Students

Mohammad Barzegar Mashak

Department of Clinical Psychology, Ki.C., Islamic Azad University, Kish, Iran.

Ezatollah KordMirza Nikoozadeh *

Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

kordmirza@pnu.ac.ir

Alireza Shokrgozar

Department of Health Psychology, Ka.C., Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Ghamar Kiani

Department of Psychology, Za.C., Islamic Azad University, Zanjan, Iran.

محمد برزگر ماشک

گروه روانشناسی بالینی، واحد بین المللی کیش، دانشگاه آزاد اسلامی، کیش، ایران.

عزت الله کردمیرزا نیکوزاده (نویسنده مسئول)

استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

علیرضا شکرگزار

گروه روانشناسی سلامت، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

قمر کیانی

گروه روانشناسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

Abstract

The present study aimed to investigate the mediating role of perceived social support in the relationship between personality organization and Social Network Addiction among students. The study employed a descriptive-correlational design using structural equation modeling (SEM). The statistical population consisted of undergraduate students aged 18 to 25 years at Islamic Azad University, Lahijan Branch, in 2024, from whom 400 participants were selected through convenience sampling. Data were collected using the Internet Addiction Test (IAT; Young et al., 1998), the Inventory of Personality Organization (IPO; Kernberg, 2002), and the Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS; Zimet et al., 1988). The data were analyzed using structural equation modeling. The findings indicated that the proposed model demonstrated an adequate fit. The results showed that personality organization and perceived social support had a direct and significant effect on internet addiction. Additionally, the direct effect of personality organization on perceived social support was significant ($P < 0.01$). The bootstrap test results for the indirect pathway also indicated that perceived social support played a mediating role in the relationship between personality organization and internet addiction ($P < 0.01$). Accordingly, it can be concluded that personality organization influences internet addiction both directly and indirectly through the mediating role of perceived social support.

Keywords: Personality Organization, Social Network, Social Support Addiction, Students.

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به شبکه های اجتماعی در دانشجویان انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی از نوع مدل یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش دانشجویان کارشناسی ۱۸ تا ۲۵ سال دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴ بود که از میان آنان ۴۰۰ نفر به روش در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ و همکاران (۱۹۹۸، IAT)، سیاهه سازمان شخصیت کرنبرگ (۲۰۰۲، IPO)، و مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده زیمت و همکاران (۱۹۸۸، MSPSS) استفاده شد. داده ها با استفاده از مدل سازی معادلات ساختاری تحلیل شد. یافته ها نشان داد که مدل پیشنهادی از برازش مطلوب برخوردار است. نتایج نشان داد که سازمان شخصیت و حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به فضای مجازی اثر مستقیم و معنادار داشتند؛ همچنین اثر مستقیم سازمان شخصیت بر حمایت اجتماعی ادراک شده معنادار بود ($P < 0.01$). نتایج آزمون بوت استرپ برای مسیر غیرمستقیم نیز نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به فضای مجازی نقش میانجی داشت ($P < 0.01$). بر این اساس می توان نتیجه گرفت سازمان شخصیت به صورت مستقیم و غیرمستقیم با میانجی گری حمایت اجتماعی ادراک شده بر اعتیاد به فضای مجازی تأثیر دارد.

واژه های کلیدی: سازمان شخصیت، حمایت اجتماعی، اعتیاد به فضای مجازی، دانشجویان.

مقدمه

گسترش فناوری‌های دیجیتال و دسترسی گسترده به اینترنت، سبک زندگی انسان معاصر را به‌طور چشمگیری دگرگون کرده است. فضای مجازی با فراهم کردن امکان ارتباط سریع، دسترسی آسان به اطلاعات و تعاملات اجتماعی گسترده، به بخش جدایی‌ناپذیر زندگی روزمره، به‌ویژه در میان نوجوانان و جوانان، تبدیل شده است (احمد و احمد^۱، ۲۰۲۵؛ آرجولایانا^۲ و همکاران، ۲۰۲۵). اگرچه این فضا فرصت‌های متعددی برای آموزش، ارتباط و سرگرمی فراهم ساخته است، استفاده افراطی و کنترل‌نشده از آن می‌تواند به پدیده‌های موسوم به اعتیاد به فضای مجازی^۳ منجر شود (کومار^۴ و همکاران، ۲۰۲۳؛ جین و جیانگ^۵، ۲۰۲۵). این اختلال با اشتغال ذهنی مداوم، ناتوانی در کاهش استفاده، تحمل، علائم محرومیت و افت عملکرد تحصیلی، شغلی و بین‌فردی همراه است (پتروسو^۶ و همکاران، ۲۰۲۰؛ کای^۷ و همکاران، ۲۰۲۶). در مطالعه‌ای سالاری و همکاران (۲۰۲۵) شیوع جهانی اعتیاد به فضای مجازی را در میان دانشجویان ۱۸/۴ درصد گزارش کردند، همچنین بیشترین میزان شیوع مربوط به قاره آسیا بود که برابر با ۲۲/۸ درصد گزارش شد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در میان دانشجویان یک مسئله مهم سلامت عمومی محسوب می‌شود و نیازمند توجه و سیاست‌گذاری ویژه است. در ایران نیز میزان اعتیاد به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی در میان دانشجویان نسبتاً بالا گزارش شده است (حامدی و همکاران، ۲۰۲۳)، به‌طوریکه رحیمی‌نیا و همکاران (۲۰۲۱) میزان آن را ۴۴ درصد گزارش کردند. بنابراین، شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر گرایش به این پدیده در دانشجویان، ضرورتی جدی برای حوزه سلامت روان محسوب می‌شود (کنگ^۸ و همکاران، ۲۰۲۶؛ هامام^۹ و همکاران، ۲۰۲۴).

یکی از متغیرهای مهم مرتبط با اعتیادهای رفتاری، سازمان شخصیت^{۱۰} است (ماسکیویچ^{۱۱}، ۲۰۲۵؛ مالیک^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۶). از دیدگاه کرنبرگ^{۱۳}، سازمان شخصیت به سطح ساختاری و شیوه سازمان‌یافتگی کارکردهای روانی فرد؛ یعنی نحوه انسجام هویت، کیفیت روابط ابژه، نوع مکانیزم‌های دفاعی و میزان حفظ واقعیت‌سنجی اشاره دارد (دل آمیکو^{۱۴} و همکاران، ۲۰۲۳؛ کرنبرگ، ۲۰۱۶). کرنبرگ معتقد بود سازمان شخصیت بر یک پیوستار از سطح نوروتیک تا مرزی و سپس سایکوتیک قرار می‌گیرد و شدت آسیب شخصیت را نشان می‌دهد (بیردزیچ^{۱۵} و همکاران، ۲۰۲۴؛ لمشاک^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهند نقص‌های ساختاری شخصیت و سطوح آشفته سازمان شخصیت با بی‌ثباتی هویت، مشکلات در تنظیم هیجان و روابط بین‌فردی ناسازگارانه همراه بوده و می‌توانند نحوه سازگاری فرد با تنش‌ها را تعیین کنند و زمینه‌ساز اعتیادهای رفتاری شوند (گورسکا و سوروکو^{۱۷}، ۲۰۱۷؛ شریفی باستان^{۱۸} و همکاران، ۲۰۲۵؛ بن‌صلاح^{۱۹} و همکاران، ۲۰۲۴).

در همین راستا، مرورهای مفهومی اخیر نیز نشان داده‌اند که سازمان شخصیت از طریق سازوکارهای پیچیده‌تری همچون سبک‌های مقابله‌ای، شناخت‌های ناسازگار و کنترل شناختی پایین، با اعتیاد به اینترنت در ارتباط است (گان^{۲۰} و همکاران، ۲۰۲۵؛ تیواری و اوپادیای^{۲۱}، ۲۰۲۵) و پیامدهای مهمی بر سلامت روان و عملکرد فردی دارد (خادکا^{۲۲}، ۲۰۲۵؛ مارسیانو^{۲۳} و همکاران، ۲۰۲۲). با توجه به اینکه اعتیاد

1. Ahmed & Ahmed
2. Arjulyana
3. Social Network Addiction
4. Kumar
5. Jin & Jiang
6. Pettorosso
7. Cai
8. Kong
9. Hamam
10. Personality Organization
11. Mushkevych
12. Malik
13. Kernberg
14. Dell'Amico
15. Biberdzic
16. Lemeschuk
17. Górka & Soroko
18. Sharifibastan
19. Bensalah
20. Gan
21. Tiwari & Upadhyay
22. Khadka
23. Marciano

به اینترنت می‌تواند روابط بین فردی و تعاملات اجتماعی افراد را تحت تأثیر قرار دهد (کامران و همکاران، ۱۴۰۳)، توجه به نقش عوامل محافظتی مانند حمایت اجتماعی ادراک شده اهمیت پیدا می‌کند.

حمایت اجتماعی ادراک شده به عنوان یکی از عوامل محافظت کننده در برابر اعتیاد به فضای مجازی در دانشجویان شناخته می‌شود (عباسی و همکاران، ۲۰۲۵؛ چو^۱ و همکاران، ۲۰۲۵؛ پاندی^۲ و همکاران، ۲۰۲۶؛ کایا^۳ و همکاران، ۲۰۲۵). افرادی که از حمایت خانواده، دوستان و همسالان برخوردارند، معمولاً مشارکت اجتماعی بیشتری در دنیای واقعی داشته و کمتر برای تأمین نیازهای عاطفی و اجتماعی به فضای مجازی وابسته می‌شوند (گوا^۴ و همکاران، ۲۰۲۵؛ شمس‌الله‌ره‌ری^۵ و همکاران، ۲۰۲۶). مطالعات نشان داده‌اند که حمایت اجتماعی ادراک شده می‌تواند موجب کاهش علائم اعتیادهای مربوط به تکنولوژی از جمله اعتیاد به فضای مجازی شود (اله‌وردی و همکاران^۶، ۲۰۲۵؛ چو و همکاران، ۲۰۲۵).

علاوه بر این، افراد با سطوح متفاوت سازمان‌یافتگی شخصیت، نه تنها در ساختارهای درونی و الگوهای تنظیم هیجانی با یکدیگر تفاوت دارند، بلکه در نحوه ارزیابی و تفسیر میزان حمایت دریافت شده از سوی خانواده، دوستان و سایر شبکه‌های اجتماعی نیز متفاوت عمل می‌کنند؛ تفاوتی که می‌تواند مسیرهای رفتاری آن‌ها را به طور معناداری تحت تأثیر قرار دهد (کرنبرگ، ۲۰۱۶؛ بادن فیروز و همکاران، ۱۳۹۶). در این چارچوب، حمایت اجتماعی ادراک شده به عنوان یک منبع روان‌شناختی و اجتماعی کلیدی، می‌تواند در کاهش آسیب‌پذیری‌های شخصیتی و نیز پیشگیری از بروز رفتارهای اعتیادی نقش مؤثری ایفا کند (کای و همکاران، ۲۰۲۶).

در مجموع اعتیاد به فضای مجازی به عنوان یکی از مسائل نوظهور سلامت روان در میان دانشجویان، تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل فردی و بین فردی قرار دارد (سالاری و همکاران، ۲۰۲۵؛ خادکا، ۲۰۲۵). شواهد پژوهشی نشان می‌دهد که سازمان شخصیت و ویژگی‌های مرتبط با آن نقش مهمی در آسیب‌پذیری نسبت به رفتارهای اعتیادی دارند، در حالی که حمایت اجتماعی ادراک شده می‌تواند به عنوان یک عامل محافظتی، شدت این گرایش را کاهش دهد (چو و همکاران، ۲۰۲۵؛ عباسی و همکاران، ۲۰۲۵). با وجود این، اغلب پژوهش‌های پیشین این متغیرها را به صورت جداگانه بررسی کرده‌اند و کمتر به تبیین هم‌زمان و یکپارچه روابط میان آن‌ها در قالب یک مدل ساختاری پرداخته‌اند. در نتیجه، هنوز مشخص نیست حمایت اجتماعی ادراک شده تا چه اندازه می‌تواند نقش میانجی در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به فضای مجازی ایفا کند.

یافته‌های این پژوهش می‌تواند به شناسایی دانشجویان آسیب‌پذیر نسبت به اعتیاد به فضای مجازی بر اساس سطح سازمان شخصیت کمک کرده و زمینه طراحی برنامه‌های پیشگیرانه و مداخلات روان‌شناختی متناسب را فراهم سازد. همچنین، با روشن شدن نقش حمایت اجتماعی ادراک شده، می‌توان بر تقویت روابط حمایتی خانواده، دوستان و محیط دانشگاه به عنوان عاملی محافظتی در کاهش گرایش به رفتارهای اعتیادی تأکید کرد. افزون بر این، نتایج پژوهش حاضر می‌تواند در تدوین مداخلات درمانی مبتنی بر ویژگی‌های شخصیتی و ارتقای حمایت اجتماعی دانشجویان و نیز توسعه پژوهش‌های آینده در حوزه اعتیادهای رفتاری و سلامت روان مورد استفاده قرار گیرد. از این‌رو، بررسی این مدل می‌تواند به روشن‌تر شدن سازوکارهای زیربنایی این پدیده کمک کند. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در دانشجویان انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی از نوع مدل‌سازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری دانشجویان کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان در سال ۱۴۰۴-۱۴۰۳ بود. حداقل نمونه پیشنهادی براساس نظر کلاین^۷ (۲۰۲۳) برای پژوهش‌های مدل‌سازی معادلات ساختاری، ۲۰۰ نفر پیشنهاد گردیده است. با این حال، در پژوهش حاضر حجم نمونه به ۴۰۰ نفر افزایش یافت تا احتمال ریزش داده‌ها و پرسشنامه‌های ناقص جبران شده و از کفایت حجم نمونه اطمینان حاصل شود. روش نمونه‌گیری به صورت در دسترس بود.

1. Chew
2. Pandey
3. Kaya
4. Guo
5. Shamsalahrari
6. Allahverdi
7. Kline

معیارهای ورود شامل، دامنه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال، حداقل دانشجوی کارشناسی بودن، عضویت در شبکه‌های اجتماعی آنلاین، عدم ابتلاء به اختلالات مرتبط با سوء مصرف مواد، عدم ابتلا به اختلالات حاد روانپزشکی، عدم مصرف داروهای روانپزشکی بود. پیش از آن که شرکت‌کنندگان پرسشنامه‌ها را تکمیل کنند، در ابتدای فرم پرسشنامه‌ها به مجموعه‌ای از پرسش‌های خودگزارشی به منظور بررسی ملاک‌های ورود به پژوهش پاسخ دادند. معیارهای خروج شامل انصراف از تکمیل پرسشنامه‌ها و پرسشنامه‌های مخدوش و ناقص بود. پس از تصویب پیشنهاد پژوهش، طرح پژوهش به تصویب کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال رسید (IR.IAU.TNB.REC.1403.236). پس از آن پرسشنامه‌ها در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد و از آن‌ها درخواست گردید به تمامی سوالات پاسخ دهند. پرسشنامه‌ها در حدود ۶ ماه جمع‌آوری گردید. در این پژوهش، اصول اخلاقی مطابق با دستورالعمل‌های پژوهشی رعایت شد. بدین منظور، پیش از اجرای پژوهش، هدف مطالعه برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد و رضایت آگاهانه از آنان اخذ گردید. مشارکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه بود و شرکت‌کنندگان در هر مرحله امکان انصراف از ادامه همکاری را داشتند. همچنین به آزمودنی‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات حاصل از پرسشنامه‌ها صرفاً در راستای اهداف پژوهش استفاده شده و تمامی پاسخ‌ها به صورت محرمانه و بدون ذکر نام نگهداری خواهد شد. علاوه بر این، تلاش شد تا فرایند اجرای پژوهش هیچ‌گونه آسیب یا فشار روانی برای شرکت‌کنندگان ایجاد نکند. در نهایت داده‌ها با استفاده از مدل‌سازی معادلات ساختاری و با روش بوت‌استرپ در نرم افزارهای SPSS و AMOS نسخه ۲۴ تحلیل شدند.

ابزار سنجش

آزمون اعتیاد به اینترنت (IAT):^۱ آزمون اعتیاد به اینترنت توسط یانگ^۲ و همکاران (۱۹۹۸) جهت سنجش اعتیاد به اینترنت تدوین شده است. این آزمون دارای ۲۰ گویه است و به صورت طیف لیکرت ۵ درجه‌ای است؛ به این صورت که ۱ = به ندرت، ۲ = گاه‌به‌گاه، ۳ = اغلب، ۴ = بیشتر اوقات، ۵ = همیشه نمره‌گذاری می‌شود. دامنه نمره‌های این آزمون از ۲۰ تا ۱۰۰ است. بر این اساس نمرات بیشتر در این پرسشنامه به معنای وابستگی بیشتر به فضای مجازی است (یانگ و همکاران، ۱۹۹۸). در مطالعه کسر^۳ و همکاران (۲۰۱۳) در کشور ترکیه در ۴۸۰ نفر از اعضاء نمونه ضریب پایایی آلفای کرونباخ ۰/۹۰ و ضریب اسپیرمن براون ۰/۸۶ محاسبه شده است. همچنین همبستگی بین گویه-کل ۰/۳۸ تا ۰/۶۹ بدست آمد. در ایران روایی همگرای پرسشنامه با افسردگی و اضطراب برابر با ۰/۳۴ و ۰/۲۷ بدست آمده و پایایی با محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، بازآزمایی (دو هفته تا یک ماه) و تصنیف به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۸۸ و ۰/۷۲ گزارش شده است (علوی و همکاران، ۱۳۸۹). در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ ۰/۸۹ بدست آمد.

سیاهه سازمان شخصیت (IPO):^۴ سیاهه سازمان شخصیت توسط کرنبرگ در سال ۱۹۶۷ تدوین شده است. این سیاهه شامل ۳۷ گویه است و پاسخ آن بر اساس طیف لیکرت ۵ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود؛ به این صورت که ۱ = کاملاً مخالفم، ۲ = مخالفم، ۳ = نظری ندارم، ۴ = موافقم، ۵ = کاملاً موافقم است. این سیاهه سه زیر مقیاس آزمونگری واقعیت، دفاع‌های روان‌شناختی نخستین و سردرگمی هویت از سازمان شخصیت را مورد سنجش قرار می‌دهد. در مطالعه لزنوگر^۵ و همکاران (۲۰۰۲) همسانی درونی خرده مقیاس‌های سردرگمی هویت، آزمونگری واقعیت و دفاع‌های نخستین به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۸ و ۰/۸۱ به دست آمده است. پایایی بازآزمایی سیاهه سازمان شخصیت کرنبرگ در مطالعات مختلف مطلوب گزارش شده است؛ به گونه‌ای که در نسخه ۱۶ سؤالی آلمانی^۶ ضریب بازآزمایی ۰/۸۵ در فاصله دو ماه به دست آمده است (زیممرمن^۷ و همکاران، ۲۰۱۵). روایی همگرای خرده مقیاس دفاع‌های نخستین با عاطفه منفی، تحریک‌پذیری و حمله به ترتیب ۰/۵۳، ۰/۵۳ و ۰/۳۲ و سردرگمی هویت با عاطفه منفی، تحریک‌پذیری و حمله به ترتیب ۰/۵۷، ۰/۵۶، ۰/۲۶ و آزمونگری واقعیت با عاطفه منفی، تحریک‌پذیری و حمله به ترتیب ۰/۴۷، ۰/۳۹ و ۰/۲۵ به دست آمده است. در ایران بهبهانی و محمدی (۱۳۸۶) ویژگی‌های روان‌سنجی سیاهه سازمان شخصیت را مورد بررسی قرار دادند و ضریب آلفای کرونباخ برای نمره کل و خرده مقیاس‌های دفاع‌های روان‌شناختی نخستین، سردرگمی هویت و آزمونگری واقعیت، به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۸۲، ۰/۶۸، ۰/۹۱ گزارش شده است. همچنین در پژوهش آن‌ها روایی همزمان سیاهه سازمان شخصیت از طریق اجرای همزمان پرسشنامه باس-پری و مقیاس عاطفه

1. Internet Addiction Test (IAT)

2. Young

3. Keser

4. Inventory of Personality Organization (IPO)

5. Lenzenweger

6. (IPO-16)

7. Zimmermann

مثبت و منفی بررسی شد که ضرایب همبستگی بین سیاهه سازمان شخصیت، خرده مقیاس‌های پرخاشگری جسمی، پرخاشگری کلامی، خشم و خصومت و مقیاس عاطفه مثبت و منفی به ترتیب ۰/۵۷، ۰/۱۸، ۰/۳۹، ۰/۴۴، ۰/۲۱-، و ۰/۴۰ به دست آمده است. علاوه بر این، ضرایب همبستگی بین خرده مقیاس‌های این پرسشنامه با نمره کل بین ۰/۴۵ تا ۰/۷۵ متغیر بوده است. در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای مؤلفه دفاع‌های نخستین ۰/۷۳، سردرگمی هویت ۰/۶۸، آزمون‌گری واقعیت ۰/۸۷ و نمره کل ۰/۸۹ به دست آمد.

مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده (MSPSS): مقیاس چندبعدی حمایت اجتماعی ادراک شده توسط زیمت^۲ و همکاران (۱۹۸۸) به سنجش میزان دریافت حمایت اجتماعی ادراک شده در سه خرده مقیاس حمایت دوستان، خانواده و دیگران مهم زندگی می‌پردازد. این مقیاس دارای ۱۲ سوال است و پاسخ هر سوال به صورت طیف لیکرت ۷ درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود؛ به این صورت که ۱ = کاملاً مخالفم، ۲ = مخالفم، ۳ = تا حدی مخالفم، ۴ = نظری ندارم، ۵ = تا حدی موافقم، ۶ = موافقم، ۷ = کاملاً موافقم است. دامنه نمرات کل بین ۱۲ تا ۸۴ است که نمرات بالاتر نشان دهنده حمایت اجتماعی بالاتر است که فرد از سوی خانواده، دوستان، یا دیگر افراد مهم زندگی دریافت می‌کند. زیمت و همکاران (۱۹۸۸) ساختار سه عاملی مقیاس را بدست آوردند و همبستگی بین خرده مقیاس‌ها را ۰/۲۴ تا ۰/۶۳ گزارش کردند. روایی همگرا با افسردگی ۰/۲۴-، و اضطراب ۰/۱۸- گزارش شده است. علاوه بر این در ۲۷۵ دانشجوی دانشگاه دوک^۳ در ایالات متحده، ضریب آلفای کرونباخ خرده مقیاس‌های حمایت دیگران مهم، خانواده و دوستان را به ترتیب ۰/۸۷، ۰/۸۵ و ۰/۸۵ بدست آوردند؛ همچنین پایایی به روش بازآزمایی (۲ الی ۳ ماه) برای خرده مقیاس‌های حمایت دیگران مهم، خانواده و دوستان به ترتیب ۰/۷۲، ۰/۸۵ و ۰/۷۵ گزارش شده است. در نمونه ایرانی رشیدیان و همکاران (۱۳۹۶) روایی همگرا با اعتیاد به اینترنت را بین ۰/۷۲- تا ۰/۷۷- بدست آوردند؛ همچنین ضریب آلفا کرونباخ ۰/۷۸ گزارش شده است. در پژوهش حاضر پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ برای مؤلفه اجتماع ۰/۸۹، خانواده ۰/۸۵، دوستان ۰/۸۹ و نمره کل ۰/۸۷ بدست آمد.

یافته ها

نتایج اطلاعات جمعیت شناختی نشان داد که میانگین و انحراف معیار سن شرکت‌کنندگان $21/94 \pm 2/70$ بود. ۳۳۶ نفر (۸۴ درصد) شرکت‌کنندگان دختر و ۶۴ نفر (۱۶ درصد) پسر بودند. ۳۳۷ نفر (۸۴/۲ درصد) شرکت‌کنندگان مجرد و ۶۳ نفر (۱۵/۸ درصد) متأهل بودند. ۳۶ نفر (۹ درصد) شرکت‌کنندگان کارمند، ۱۴۸ نفر (۳۷ درصد) شغل آزاد و ۲۱۶ نفر (۵۴ درصد) فاقد شغل بودند. همچنین تمام دانشجویان در مقطع تحصیلی کارشناسی بودند. شاخص‌های توصیفی به همراه ضرایب همبستگی پیرسون جهت بررسی رابطه متغیرها در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش و ضرایب همبستگی پیرسون

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	۱	۲	۳
۱- اعتیاد به فضای مجازی	۳۸/۵۷	۱۲/۱۶	۰/۶۵	-۰/۵۰	۱		
۲- سازمان شخصیت	۸۵/۰۵	۱۷/۳۸	۰/۳۶	-۰/۳۶	۰/۳۷ **	۱	
۳- حمایت اجتماعی ادراک شده	۶۳/۷۰	۱۲/۵۲	-۰/۶۸	۰/۱۸	-۰/۲۹ **	-۰/۲۰ **	۱

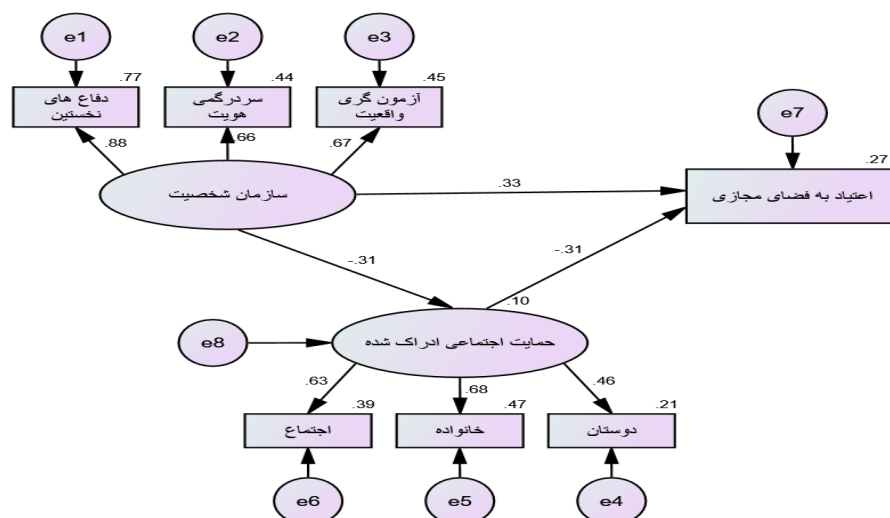
در جدول ۱ میانگین نمرات متغیرهای پژوهش ارائه شده است. به طوریکه میانگین متغیر اعتیاد به فضای مجازی (۳۸/۵۷)، سازمان شخصیت (۸۵/۰۵)، و حمایت اجتماعی ادراک شده (۶۳/۷۰) بدست آمد. همچنین نتایج نشان داد بین اعتیاد به فضای مجازی با سازمان شخصیت ($r=0/37$) همبستگی مثبت و معنادار وجود دارد، بین اعتیاد به فضای مجازی با حمایت اجتماعی ادراک شده ($r=-0/29$) همبستگی منفی و معنادار وجود دارد، همچنین بین سازمان شخصیت با حمایت اجتماعی ادراک شده ($r=-0/20$) همبستگی منفی و معنادار وجود دارد ($P<0/05$). علاوه بر این نتایج بررسی آماره‌های کجی و کشیدگی نشان داده شده است که همه در محدوده ۲- الی ۲+

1. Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)

2. Zimet

3. Duke University

قرار دارند، در واقع با استناد به این آماره‌ها، داده‌های پژوهش دارای توزیع نرمال است. علاوه بر این، مقدار خود همبستگی در باقی‌مانده‌ها^۱ با استفاده از آزمون دوربین واتسون^۲ (۱/۹۱۶) مطلوب گزارش شد؛ چرا که در دامنه ۱/۵ الی ۲/۵ قرار داشت. همچنین چندخطی (همخطی)^۳ بین متغیرهای پیش‌بین وجود نداشت و مقدار تلورانس بین ۰/۵۰ تا ۰/۸۴ محاسبه شد. علاوه بر این شاخص تورم واریانس پایین‌تر از عدد ۱۰ بود که نشان دهنده حد قابل قبول شاخص تورم واریانس است. در شکل ۱ مدل برازش شده پژوهش ارائه شده است.

شکل ۱. مدل برازش شده پژوهش در حالت استاندارد

با توجه به نتایج شکل ۱ بر اساس ضرایب استاندارد مدل پیشنهادی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به فضای مجازی در مجموع ۲۷ درصد از واریانس را پیش‌بینی کرد؛ در ادامه ضرایب مسیرهای مستقیم در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. ضرایب مستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	خطا استاندارد	حد پایین	حد بالا	t مقدار	P
سازمان شخصیت ← اعتیاد به فضای مجازی	۰/۸۴	۰/۳۳	۰/۰۶	۰/۲۳	۰/۴۳	۵/۷۲	۰/۰۱
اعتیاد به فضای مجازی ← حمایت اجتماعی ادراک شده	-۱/۴۸	-۰/۳۱	۰/۰۷	-۰/۴۳	-۰/۱۹	-۴/۳۸	۰/۰۱
حمایت اجتماعی ادراک شده ← سازمان شخصیت	-۰/۱۷	-۰/۳۱	۰/۰۷	-۰/۴۳	-۰/۱۹	-۳/۸۸	۰/۰۱

جدول ۲ ضرایب مسیر مستقیم متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد سازمان شخصیت ($\beta = 0.33$) بر اعتیاد به فضای مجازی اثر مستقیم مثبت و معنادار دارد. حمایت اجتماعی ادراک شده نیز ($\beta = -0.31$) بر اعتیاد به فضای مجازی اثر مستقیم منفی و معنادار دارد. سازمان شخصیت ($\beta = -0.31$) بر حمایت اجتماعی ادراک شده اثر مستقیم منفی و معنادار دارد.

جدول ۳. ضرایب غیر مستقیم متغیرهای پژوهش

مسیر	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	خطا استاندارد	حد پایین	حد بالا	P
اعتیاد به حمایت اجتماعی ادراک شده ← سازمان شخصیت فضای مجازی	۰/۲۵	۰/۱۰	۰/۰۳	۰/۰۶	۰/۱۷	۰/۰۱

1. Autocorrelation in the residuals

2. Durbin Watson

3. Multicollinearity (collinearity)

نتایج بدست آمده از روش بوت استرپ در جدول ۳ نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده ($\beta=0/10$) در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به فضای مجازی نقش میانجی داشت ($P<0/05$). در جدول ۴ نتایج شاخص‌های برازش الگوی ساختاری نشان داده شده است.

جدول ۴. شاخص‌های برازش الگوی ساختاری

شاخص	P	χ^2	Df	χ^2/df	RMSEA	NFI	IFI	CFI	GFI	AGFI	RMR
معیار تصمیم	$>0/05$	-	-	۱-۵	$<0/08$	$>0/90$	$>0/90$	$>0/90$	$>0/90$	$>0/90$	$<0/08$
مدل پژوهش	۰/۰۹	۳۸/۳۷	۱۲	۳/۱۹	۰/۰۷	۰/۹۴	۰/۹۶	۰/۹۵	۰/۹۷	۰/۹۴	۰/۰۴

جدول ۴ نشان می‌دهد شاخص χ^2/df کوچک‌تر از ۵ نشان دهنده برازش مطلوب مدل است. همچنین مقادیر بالاتر از ۰/۹۰ در شاخص‌های NFI، IFI، CFI، GFI و AGFI حاکی از برازش مطلوب مدل است که در پژوهش حاضر تمامی شاخص‌ها بالاتر از ۰/۹۰ بدست آمد. شاخص RMSEA نیز ۰/۰۷ و RMR برابر با ۰/۰۴ بدست آمد که نشان دهنده برازش مطلوب مدل است. در مجموع نتایج نشان می‌دهد شاخص‌های برازندگی حاصل از مدل معادلات ساختاری از برازش مطلوب برخوردار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی در دانشجویان ۱۸ تا ۲۵ سال بود. اولین یافته پژوهش نشان داد سازمان شخصیت بر اعتیاد به فضای مجازی اثر مستقیم مثبت و معنادار داشت. این یافته با مطالعات مالیک و همکاران (۲۰۲۶)، لمشاک و همکاران (۲۰۲۵) و شریفی باستان و همکاران، (۲۰۲۵) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت این نتایج با چارچوب نظری کرنبرگ همراستا است که بر نقش ضعف در انسجام هویت، استفاده از مکانیسم‌های دفاعی رشدنیافته و ناتوانی در تنظیم هیجان در شکل‌گیری آسیب‌پذیری نسبت به رفتارهای اعتیادی تأکید دارد (کرنبرگ، ۲۰۱۶؛ لمشاک و همکاران، ۲۰۲۵). بر اساس این دیدگاه، سازمان شخصیت آشفته به معنای ناکارآمدی ساختارهای درونی در یکپارچه‌سازی تجربه‌های هیجانی و شناختی است؛ به‌گونه‌ای که فرد در مواجهه با تنش‌های روانی، قادر به استفاده از راهبردهای تنظیم هیجان بالغ و سازگار نیست (دل آمیکو و همکاران، ۲۰۲۳). در نتیجه، هیجانات منفی مانند اضطراب، خشم یا احساس تنهایی به‌صورت شدیدتر و کنترل‌نشده تجربه می‌شوند و فرد برای کاهش این حالت‌های ناخوشایند به راهبردهای جایگزین و کوتاه‌مدت روی می‌آورد (گورسکا و سوروکو، ۲۰۱۷). در این راستا، پژوهش‌ها نشان داده‌اند که افراد با سازمان شخصیت مرزی یا سازمان‌یافتگی ضعیف‌تر، در مواجهه با هیجانات منفی از الگوهای مقابله‌ای اجتنابی و تسکینی استفاده می‌کنند که یکی از مصادیق آن، استفاده افراطی از فضای مجازی به‌عنوان ابزار تنظیم هیجان است (تیواری و اوپادیای، ۲۰۲۵؛ شریفی باستان و همکاران، ۲۰۲۵). فضای مجازی در این شرایط می‌تواند به‌طور موقت احساس کنترل، پذیرش اجتماعی و کاهش تنش هیجانی را فراهم کند (پتروسو و همکاران، ۲۰۲۰)؛ با این حال، این راهبرد در بلندمدت ماهیت اجتنابی دارد و به تداوم و تشدید الگوی وابستگی رفتاری منجر می‌شود (ماسکیویچ، ۲۰۲۵). به بیان دیگر، استفاده از اینترنت در این افراد نه صرفاً یک رفتار ارتباطی، بلکه نوعی سازوکار جبرانی برای مدیریت ناپایداری هیجانی و خلأهای درونی محسوب می‌شود (ماسکیویچ، ۲۰۲۵).

یافته دیگر پژوهش نشان داد که حمایت اجتماعی ادراک شده اثر منفی و معنادار بر اعتیاد به فضای مجازی داشت. این یافته با مطالعات چو و همکاران (۲۰۲۵)، عباسی و همکاران (۲۰۲۵) و الهوردی و همکاران (۲۰۲۵) همسو بود. در تبیین این یافته می‌توان گفت حمایت اجتماعی ادراک شده می‌تواند از چند مسیر در کاهش اعتیاد به فضای مجازی نقش داشته باشد. نخست، بر اساس نظریه خودتعیین‌گری^۱، زمانی که نیازهای بنیادین روان‌شناختی فرد مانند نیاز به تعلق، شایستگی و خودمختاری در روابط واقعی ارضا شود، وابستگی او به منابع جایگزین مانند فضای مجازی کاهش می‌یابد (کنگ و همکاران، ۲۰۲۶). دوم، حمایت اجتماعی با کاهش ادراک استرس و افزایش احساس

امنیت هیجانی، به عنوان یک عامل محافظتی عمل می کند و احتمال استفاده از راهبردهای مقابله ای ناسازگار، از جمله استفاده افراطی از فضای مجازی را کاهش می دهد (عباسی و همکاران، ۲۰۲۵؛ کایا و همکاران، ۲۰۲۵). از سوی دیگر، در مدل های شناختی-رفتاری اعتیاد به اینترنت نیز تأکید شده است که کمبود حمایت اجتماعی ادراک شده می تواند به احساس تنهایی، طردشدگی و کاهش ارزشمندی منجر شود و فرد را به سمت جست و جوی تأیید و ارتباط در فضای مجازی سوق دهد (کای و همکاران، ۲۰۲۶؛ احمد و احمد، ۲۰۲۵). در مقابل، برخورداری از شبکه حمایتی قوی در دنیای واقعی می تواند جایگزین مناسبی برای نیازهای هیجانی و بین فردی باشد و خطر گرایش به استفاده افراطی از فضای مجازی را کاهش دهد (پاندی و همکاران، ۲۰۲۶).

یافته دیگر پژوهش نشان داد حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه بین سازمان شخصیت و اعتیاد به فضای مجازی نقش میانجی داشت. نتایج این یافته با مطالعات مالیک و همکاران (۲۰۲۶)، کای و همکاران (۲۰۲۶)، پاندی و همکاران (۲۰۲۶)، شمس الله رهری و همکاران (۲۰۲۶) به طور ضمنی همسو بود. در تبیین این یافته می توان گفت، بر اساس مدل زیستی-روانی-اجتماعی، رفتارهای اعتیادی حاصل تعامل عوامل درونی مانند ویژگی های شخصیتی و تنظیم هیجان و عوامل بین فردی مانند کیفیت روابط و حمایت اجتماعی هستند؛ به گونه ای که این دو سطح به صورت پویا بر یکدیگر اثر می گذارند (جین و جیانگ، ۲۰۲۵). سازمان شخصیت آشفته با اختلال در انسجام هویت، ضعف در تنظیم هیجان و دشواری در شکل دهی روابط پایدار بین فردی همراه است (بیردزیچ و همکاران، ۲۰۲۴)؛ بنابراین فرد نه تنها در تجربه هیجانات منفی آسیب پذیرتر است، بلکه در ادراک حمایت دریافت شده نیز دچار کاهش یا تحریف می شود. در نتیجه، کاهش حمایت اجتماعی ادراک شده می تواند منابع مقابله ای فرد در دنیای واقعی را تضعیف کرده و زمینه استفاده جبرانی از فضای مجازی را فراهم سازد. به بیان دیگر، فضای مجازی در این افراد نقش جایگزین عاطفی و اجتماعی پیدا می کند و به طور موقت احساس ارتباط، پذیرش و کاهش تنش را ایجاد می نماید، هرچند این الگو در بلندمدت به تداوم رفتار اعتیادی منجر می شود (گوا و همکاران، ۲۰۲۵).

در مجموع، یافته های این پژوهش نشان داد که اعتیاد به فضای مجازی حاصل تعامل هم زمان عوامل شخصیتی و بین فردی است و مدل پیشنهادی توانسته بخشی از واریانس این پدیده را تبیین کند. این نتایج بر ضرورت اتخاذ رویکردهای چندبعدی در پیشگیری و مداخله تأکید دارد که هم زمان بر ویژگی های شخصیتی و حمایت اجتماعی تمرکز داشته باشند.

این پژوهش دارای محدودیت هایی از جمله استفاده از ابزارهای خودگزارشی، مقطعی بودن طرح پژوهش، محدود بودن جامعه آماری به دانشجویان کارشناسی یک دانشگاه، استفاده از ابزار اعتیاد به اینترنت به جای ابزار اختصاصی اعتیاد به فضای مجازی، عدم کنترل برخی متغیرهای جمعیت شناختی مانند جنسیت و وضعیت تأهل، و اتکای صرف به خودگزارشی در غربالگری معیارهای ورود بود. بر این اساس پیشنهاد می شود در مطالعات آتی از طرح های طولی برای بررسی دقیق تر روابط علی میان متغیرها استفاده شود، روش های چندمنبعی مانند گزارش اطرافیان یا داده های رفتاری در کنار ابزارهای خودگزارشی به کار گرفته شود، جامعه آماری متنوع تری از نظر تحصیلی و جمعیتی مورد بررسی قرار گیرد، از ابزارهای اختصاصی سنجش اعتیاد به فضای مجازی استفاده شود، متغیرهای جمعیت شناختی در تحلیل ها کنترل شوند و برای بررسی معیارهای ورود از روش های دقیق تری مانند مصاحبه های بالینی بهره گرفته شود.

منابع

- بادان فیروز، ع.، رحیمیان بوگر، ا.، ناجی، ا. و شیخی، م. (۱۳۹۶). تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان: نقش پیش بین قدرت ایگو و سازمان شخصیت. *مجله دانشگاه علوم پزشکی قم*، ۱۱(۸)، ۳۷-۴۵. <https://sid.ir/paper/132115/fa>
- بهبهانی، م. و محمدی، ن. (۱۳۸۶). بررسی ویژگی های روان سنجی سیاه سازمان شخصیت کرنبرگ. *فصلنامه انجمن ایرانی روان شناسی*، ۴۲، ۱۸۵-۱۹۵. <https://www.sid.ir/paper/442914/fa>
- رشیدیان، ص.، رشیدی، ن. و قنبری، ن. (۱۳۹۶). پیش بینی اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان بر مبنای حمایت اجتماعی و تنیدگی ناشی از انتظارات تحصیلی. *فصلنامه سلامت روان کودک*، ۴(۳)، ۱۷۶-۱۸۶. <https://childmentalhealth.ir/article-1-211-fa.html>
- علوی، س.، اسلامی، م.، مراثی، م.، نجفی، م.، جنتی فرد، ف. و رضاپور، ح. (۱۳۸۹). ویژگی های روان سنجی آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ. *مجله علوم رفتاری*، ۴(۳)، ۱۸۳-۱۸۹. https://www.behavsci.ir/article_67688.html
- کامران، ا.، میرمهدی، س. و قاضی سعیدی، ز. (۱۴۰۳). تدوین مدل ساختاری قربانی شدن سایبری بر اساس اعتیاد به اینترنت و حمایت اجتماعی ادراک شده با نقش واسطه ای ویژگی های شخصیتی. *پژوهش های روانشناسی اجتماعی*، ۱۴ (۵۵)، ۸۶-۷۱. https://www.socialpsychology.ir/article_211342.html

- Abbasi, N. U. H., Wei, H. W., & Xia, M. X. (2025). The relationship between internet addiction and interpersonal relationships among college students: The mediating effect of perceived social support. *Acta psychologica*, 259, 105441. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.105441>
- Ahmed, E., & Ahmed, S. (2025). Social media addiction, personality traits, and disorders: an overview of recent literature. *Current opinion in psychiatry*, 38(1), 72–77. <https://doi.org/10.1097/YCO.0000000000000969>
- Allahverdi, F. Z., Bayer, N., & Kart, M. (2025). Perceived social media addiction explained through perceived organizational support, burnout subscales, and the number of years on the job. *Acta Psychologica*, 255, 104976. <https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2025.104976>
- Arjulayana, A., Arwen, D., Mufliharsi, R., Anggraini, N., & Ahmad, A. (2025). Social communication and language use in digital era: A critical multiliteracies view. *Forum for Linguistic Studies*, 7(9), 203–219. <https://doi.org/10.30564/fls.v7i9.10547>
- Bensalah, Y., Sabir, M., & Elomari, F. (2024). Psychiatric comorbidities among patients hospitalized in the addictology department of Ar Razi hospital in Morocco. *European Psychiatry*, 67(S1), S412. <https://doi.org/10.1192/j.eurpsy.2024.848>
- Biberdzic, M., Sowislo, J. F., Cain, N., Meehan, K. B., Preti, E., Di Pierro, R., Caligor, E., & Clarkin, J. F. (2024). Establishing levels of personality functioning using the Structured Interview of Personality Organization (STIPO-R): A latent profile analysis. *Journal of Personality Assessment*, 106(6), 727–739. <https://doi.org/10.1080/00223891.2024.2330502>
- Cai, F., Wang, Y., & Jin, S. (2026). The impact of social media addiction on college students' mental health through social support and resilience. *Scientific Reports*.16. 5087. <https://doi.org/10.1038/s41598-026-35779-w>
- Chew, P. K. H., & Poh, E. Y. (2025). Negative emotional states and technological addictions: The buffering and paradoxical role of perceived social support. *Australasian Psychiatry*. <https://doi.org/10.1177/10398562251358134>
- Cui, X., & Chi, X. (2021). The relationship between social support and internet addiction among Chinese adolescents during the COVID-19 pandemic: A multiple mediation model of resilience and post-traumatic stress disorder symptoms. *Psychology Research and Behavior Management*, 14, 1665–1674. <https://doi.org/10.2147/PRBM.S305510>
- Dell'Amico, S., & De Luca Picione, R. (2023). The borderline personality organization in Otto F. Kernberg's psychodynamic perspective. *European Journal of Psychotherapy & Counselling*, 25(4), 432–447. <https://doi.org/10.1080/13642537.2023.2277427>
- Gan, Y., Kuang, L., Xu, X. M., et al. (2025). Application of machine learning in predicting adolescent internet behavioral addiction. *Frontiers in Psychiatry*, 15, 1521051. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2024.1521051>
- Górska, D., & Soroko, E. (2017). Between verbalization and reflection: Referential activity and narrative processes in borderline personality organization. *Psychoanalytic Psychology*, 34(4), 422–433. <https://doi.org/10.1037/pap0000117>
- Guo, J., Zhang, W., Jia, C., Zhang, X., Ai, L., & Peng, Y. (2025). The impact of perceived social support on anxiety and depression: the chain mediating effect of internet addiction and insomnia. *BMC psychology*, 13(1), 1149. <https://doi.org/10.1186/s40359-025-03195-w>
- Hamam, B., Khandaqji, S., Sakr, S., & Ghaddar, A. (2024). Social media addiction in university students in Lebanon and its effect on student performance. *Journal of American college health : J of ACH*, 72(8), 3042–3048. <https://doi.org/10.1080/07448481.2022.2152690>
- Hamed, F., Shaabani, N., Mahdavi, F., Nezamdoust, S., Arshian, S., & Mohammadi, A. Z. (2023). Prevalence of Problematic Internet Use (PIU) After the COVID-19 Pandemic in Iranian Adolescent: A Systematic Review. *Journal of Archives in Military Medicine*, 13(1). <https://brieflands.com/journals/jamm/articles/160299>
- Jin, Y., & Jiang, S. (2025). Theoretical perspectives on adolescent internet addiction: a comprehensive literature review. *Health & Social Care in the Community*, 2025(1), 4875332. <https://doi.org/10.1155/hsc/4875332>
- Kaya, A., Seyrek, E., Sarıgül, A., Şata, M., Gómez-Salgado, J., & Yıldırım, M. (2025). Social Media Addiction, Perceived Social Support, Sleep Disorder, and Job Performance in Healthcare Professionals: Testing a Moderated Mediation Model. *International Journal of Mental Health Promotion*, 27(8).1149-1163. <https://doi.org/10.32604/ijmhp.2025.067388>
- Kernberg, O. F. (2016). What is personality?. *Journal of personality disorders*, 30(2), 145-156. <https://doi.org/10.1521/pedi.2106.30.2.145>
- Keser, H., Eşgi, N., Kocadağ, T., & Bulu, Ş. (2013). Validity and Reliability Study of the Internet Addiction Test. *Mevlana International Journal of Education*, 3(4). <https://doi.org/10.13054/mije.13.51.3.4>
- Khadka, C. (2025). Internet addiction and its impact on student mental health. *Dristikon: A Multidisciplinary Journal*, 15(1), 41-58. <https://doi.org/10.3126/dristikon.v15i1.77120>
- Kline, R. B. (2023). *Principles and practice of structural equation modeling*. Guilford Press. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=3710690>
- Kong, F., Chen, S., Tang, F., & Li, H. (2026). A chain mediation model of basic need satisfaction and self-concept clarity between harsh parenting and problematic Internet use among adolescents. *Journal of Interpersonal Violence*, 41(1-2), 48-66. <https://doi.org/10.1177/08862605241307230>
- Kumar, T., Rajendran, V., Dutta, G., et al. (2023). Prevalence of internet addiction and its impact on academic and social life. *Advances in Medical Education and Practice*, 1369–1378. <https://doi.org/10.2147/AMEP.S438215>
- Lemeshchuk, O., & Miliutina, K. (2025). Transference-focused psychotherapy: Clinical outcomes in patients with borderline personality disorder. *Kyiv Journal of Modern Psychology and Psychotherapy*, 10, 90–107. <https://doi.org/10.48020/mppj.2025.02.08>

- Lenzenweger, M. F., Clarkin, J. F., Kernberg, O. F., & Foelsch, P. A. (2001). The Inventory of Personality Organization: psychometric properties, factorial composition, and criterion relations with affect, aggressive dyscontrol, psychosis proneness, and self-domains in a nonclinical sample. *Psychological assessment*, 13(4), 577. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11793901/>
- Malik, F., Rizwan, T., Ameen, S., & Khizer, U. (2026). The Effect of Social Media Addiction on the Personality of University Students. *The Critical Review of Social Sciences Studies*, 4(1), 503-513. <https://doi.org/10.59075/36wxk042>
- Marciano, L., Camerini, A. L., & Schulz, P. J. (2022). Neuroticism and internet addiction: What is next? A systematic conceptual review. *Personality and Individual Differences*, 185, 111260. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.111260>
- Mushkevych, M. (2025). Psychological characteristics of an internet-dependent personality. *Psychological Journal*, 11(2), 7-17. <https://doi.org/10.31108/1.2025.11.2.1>
- Pandey, S., Gupta, P., & Kar, S. K. (2026). Perceived social support, subjective well-being, coping styles, personality traits, and social media addiction among patients with depression. *World Journal of Psychiatry*. 16 (3), 112604. <https://doi.org/10.5498/wjp.v16.i3.112604>
- Pettoruso, M., Valle, S., Cavic, E., Martinotti, G., Di Giannantonio, M., & Grant, J. E. (2020). Problematic Internet use (PIU), personality profiles and emotion dysregulation in a cohort of young adults: trajectories from risky behaviors to addiction. *Psychiatry research*, 289, 113036. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113036>
- Rahiminia, H., Soori, H., Jafari, M., & Khodakarim, S. (2021). The prevalence of addiction to social network among students in Iran and its factors related: A study conducted in 2020. *Clinical practice and epidemiology in mental health: CP & EMH*, 17, 170. <https://doi.org/10.2174/1745017902117010170>
- Salari, N., Zarei, H., Hosseini-Far, A., Rasoulpoor, S., Shohaimi, S., & Mohammadi, M. (2025). The global prevalence of social media addiction among university students: a systematic review and meta-analysis. *Journal of Public Health*, 33(1), 223-236. <https://doi.org/10.1007/s10389-023-02012-1>
- Shamsalahrari, L., Mousazadeh, Z., & Abolmaali Alhosseini, K. (2026). The Causal Model of the Relationship Between Family Functioning and Perceived Social Support of Students with Internet Addiction: The Mediating Role of Stress Coping Strategies. *International Journal of Education and Cognitive Sciences*, 7(2), 1-13. <https://doi.org/10.61838/kman.ijecs.315>
- Sharifibastan, F., Erevik, E. K., Morken, K. T. E., & Pallesen, S. (2025). Personality traits and behavioral addictions: Systematic review protocol. *Systematic Reviews*, 14(1), 1. <https://doi.org/10.1186/s13643-024-02741-8>
- Tiwari, V., & Upadhyay, D. K. (2025). Exploring the Role of Metamemory, Personality Traits and Internet Addiction among Young Adults: A Comparative and Correlational Study. *Mind and Society*, 14(3), 49-56. <https://doi.org/10.56011/mind-mri-143-20256>
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: A new clinical disorder. *CyberPsychology & Behavior*, 1(3), 237-244. <https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237>
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). Multidimensional scale of perceived social support. *Journal of Personality Assessment*, 52(1), 30-41. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5201_2
- Zimmermann, J., Benecke, C., Bender, D., et al. (2015). Standardization of the German 16-item short version of the Inventory of Personality Organization (IPO-16). *Personality and Mental Health*, 9(4), 297-307. <https://doi.org/10.13109/zptm.2015.61.1.5>